

Nunatta Karsiata 2014-imut naatsorsuutaasa Inatsisartunit akuerineqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq)

(Aappassaaneerinneq)

Demokraatini aallaqqaasiutigalugu Kukkunersiuinermit Ataatsimiititaliaq qutsaviginiarparput 2014-mut naatsorsuutit suliarilluarsimammagit.

Pitsaasumik naatsorsuutunik ingerlatsinissaq naalakkersuisoqarfiit, ingerlatseqatigiiffiit allallu sulliviit tamarmi tamakkiisumik ilaannakoortumilluunniit pisortanit aningaasaliiffigineqartartut pingaartillugu angunigaraaat.

Aallaqqaasiutigalugu siunnersuutigerusupparput Aningaasanut Inatsimmi kontot tamarmik siunissami ukiuni naatsorsuiffiusuni tamani misissorneqartassasut nakkutigineqarlutillu, ajornanngippat qarasaasiatigut ingerlatsinerup annertusarneratigut aamma naatsorsuutit ataatsimoortillugillu ingerlassinikkut. Isumassarsiorfigisinnaasatsinnik amingaateqarutta assersuutigalugu qissimiinnarsinnaavarput Kommuneqarfik Sermersuup iluarseeqqinnissamut pilersaarussiaa.

Imaattariaqaraluarpoq ukiup ingerlanerani immikkoortortat tamarmik qaammammoortumik naatsorsuutunik saqqummiussisassasut, taamaaliornikkut ineriartorneq malinnaaffigisinnaanngussagatsigu - siusinaarlutalu ingerlatsinermit, sanaartornermut allatigulluunniit aningaasartuuteqarnerulernerit taagorsinnaanngorlugit.

Taamaaliornikkut aamma ukiup ingerlanerani naatsorsuutigineqartut, kontullu naleqqussarsinnaalissagaluarpagut aningaasanillu nuussisinnaanngorluta immikkoortunut immikkut aningaasaliiffigineqartariaqartunut, taavalu aamma kukkunerit paasiaarnerusinnaalissagaluarpagut maannamullu naleqqiullugu aningaasanik iluanngitsumik atuinerit paasiaarnerusinnaalissagaluarpagut.

Siunnersuisunik atuneq eqqarsaatigalugu isornartorsiuiumasut oqassaqqaarput avataaneersut amerlavallaartut atortarigut. Pisut ilaanni tamaattoqassajunnarsivoq, najukkami najagalinnit suliat suliarineqarsinnaatillugit, taamaakkaluartorli eqqaamassavarput qinigassat atorfissaqartitallu aalajangertarmassuk tamakkuninnga atuinissarput. Assersuutigalugu isumaqarluarsinnaavoq eqqartuussissuserisunik arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsunik atuisoqartarsinnaavoq Namminersorlutik Oqartussanut tunngatillugu

isumaqatigiinngittoqartillugu. Taamatut pisoqartillugu avataaneersunik pisariaqartitsisinnaavugut.

Isumaqarpugut inuiaqatigiittut sipaaruteqangaatsiarsinnaasugut eqqarsarluartartuugutta. Nunami maani suliffeqarfiutitta akornanni suliariumannittussarsiuutsitsisarneq eqqarsaatigalugu. Najukkami suliffiit sularinnilluarsinnaasut suliaqarsinnaatillugit kiisalu aamma isumaqatigiissuteqartoqarsimatillugu, najukkami suliffiit nunat allamiullu suliffiutaat suleqatigiinnissamat isumaqatigiissuteqarsimatillugit tamanik atuinikkut taamatuma kingorna najukkami sulliviit piginnaasaat annertusisinnaaqqullugit.

Peqataanilli pisariaqanngitsumik politikertoqassanngilaq, soorlumi taamatut allassimasoqartoq Namminersorlutik Oqartussat suliffiutaat pillugu ilanngussami, politikerimmi sulliviit sinnerlugit aalajangiisussatut pikkorinnerpaajunngillat. Tassa kalaalinngorsaasoqassanngilat kalaalinngorsaaniarneq piinnarlugu. Suliariumannittussarsiuussinerni eqqarsarluarsinnaaneq sakkunut ilaasariaqarpoq.

Tamanna pillugu politikkimut sangutitsiaqqittoqartariaqanngilaq, najukkamimi piginnaasat periarfissaqartillugu atortassavagut taamaasillutalu inuussutissarsiortortatta ingerlalluarnerulernissaat ikorferlugu kisianni allanut akeqqeqinata piginnaasanallu naaggaarluta aamma ikiuerusuttunut avataaneersunut pisariaqartitsisimatilluta.

Akerleraarpulli oqartoqarmat suliassat allaffimmit imaluunniit immikkoortortanit ataaniittunit sularineqarsinnaasut siunnersortinut suliakkiissutigineqarsinnaassanngitsut - nunatsinni najugalinnut imaluunniit allamiunut.

Imaluunniit allatut oqaatigalugu; piumaneruarpugut annertunerusumik suliffiit namminersortunut nuunneqassasut kiisalu Namminersorlutik Oqartussat annertunerusumik nukitik suliassavimminnut atortalissagaat illagit suliffinngorluni pitsaasoq pilerinartorlu, pikkorissuseq akilertarlugu, qanoq sivilutigisumik politikkimullu sorlermut ataneq apequtaatinnagu kiisalu aamma suliffiup suliassavini sularilertariaqarpai kiffartuussivittut politikerinit aalajangerneqartartut tunngavigalugit.

Namminersorlutik Oqartussat iluanni suliassat pingaarnersarisariaqarpaat suliassanik sukangasumik aqutsineq, malitseqartitsineq piviusunngortitsinerlu sullivimmi inatsisinik nutaanik suliaqartuarmi kiisalu piginnaanerit nakkutiguarneqartariaqarpugut, suliassat Namminersorlutik Oqartussallu aningaasaataat, aningaasat iluaqutaanerpaamik atorneqarsinnaaqqullugit.

Demokraatini Kukkunersuinermit Ataatsimiititaliaq isumaqatigaarpugut oqarmat taamaaginnartariaqaraluartoq - kisianni taamaaginnanngilaq - tassa immikkoortortaqarfiit,

Naalackersuisoqarfiit aamma Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaasa naatsorsuusiornermut malittarisassat ilisimasariaqaraluarpaat. 2013-mi kukkunersuiusut oqaaseqataanni ersippoq, taamaattoqanngitsoq.

Ilumoorpoq akisussaaffik taamani Naalackersuisuusimasuniimmat aamma kusanarnerusumik iliorsimasariaqaraluarput Landskarsi inuttut angalanissamut atorniarfigeqinagu. Peqataanilli paatsoorneqarsinnaanngilaq ingerlatsinerput amingaateqartoq pisoq pisinnaasimammat. Taama pisoqaqqittariaqanngikkaluarpoq.

Sulisunik annaasaqartoqarpoq, politikerit siunnersortillu kukkorujussuarput aamma suliaq 2013-mi atornerluisimanertut ittoq inuppasuit apeqqusiinngitsulluunniit aqqusaareerlugit unitsinneqarsimasariaqaraluarpoq taamaasillunilu kukkuneq pitinnagu unitsinneqarluni. Taamaattoqarsinnaanngilaq.

Demokraatini aamma isumaqatigaarput qulartoqartillugu 2014-mi tusagassiuuteqarnermut tapiissutinut tunniunneqartussanut tunngatillugu assigusumik, taava eqqarsartoqartariaqarpoq, paasissutissiisoqartariaqarpoq imaluunniit ataatsimiititami susassaqartumi aalajangiisoqartariaqarpoq. Tusagassiornermut tapiissutit periusaavoq tapersersornartq aamma tapiisutip qularnaartussaavaa nuna tamakkerlugu nassiussuisoqarnissaa. 2016-mut Aningaasanut Inatsisip isumaqatigiinniutigineqarnerani Demokraatini aamma ersarissumik piunasaqaatigaarput, nassiussuinermit tapimut assigusoq tunniunneqarsinnaasariaqartoq.

Sanarfinermut aserfallattaaliinermullu aningaasaateqarfiup aningaasaataanik atuineq pillugu kukkunersuiusut uparuaataannut atatillugu taamaallaat innersuussutigissavarput isumaqataangatta qaammammoortumik malitseqartitsisoqartalertariaqartoq, missingersuutit, piviusunngortitsinerit suliassallu suliarineri aqulluarnerusinnaajumallugit, pisoq peqqeqqunagu; tassa nalullugu ukiup ingerlanerani aningaasaliissutaasimasut sumut atorneqarsimanersut imaluunniit soorlu allattoqarpoq "assigiinngissut nassuarneqarsinnaanngitsoq". Pisortat aningaasaataat taama atorneqartariaqanngillat.

Aamma nuannaarutigaarput suleriaatsit missingersuutinillu malitseqartitsisarnissaaq naalackersuisoqarfinit tamanit malinneqartarnissaat sukateriffigineqarmat. Tamanna tapersersorluinnarparput. Demokraatini kusanarluinnartutut isigaarput Kukkunersuinermit Ataatsimiititaliap Akileraartarnermut Aningaasaqarnermullu Ataatsimiititaliamut kiisalu Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kulturimut Naligiisitaanermullu Ataatsimiititaliamut pissusissamisut ingerlanngitsut erseqqissaatigimmagit, aaqqiissutaasinnaasullu, Kalaallit Nunaanni akileraartarnermut naalackersuisoqarfimmi sulisussarsiortarnermut tunngatillugu aamma ataatsimiititaliaq isumaqarmat ajornartorsiutit taamaattut politikerinit suliarineqartariaqartut oqallisigineqarlutillu, nakkutigineqartuarnissaat pillugu ilumut uangut atorfinitsitsisartutut annertuumik suliassalittut, sulisugut eqqortumik

atornerigut, sullivimmi avatangiisit kiisalu piginnaasat aamma iluamik atornerigut. Aamma tassani ineriartortitsisoqarnissaa ujartoreripput.

Peqataanilli mianersoqqusissaagut politikertoqarpallaassanngimmat, Kalaallit Nunaanni aningaasarsiornermut ilinniartitsineq ingerlanneqartariaqarpoq immikkut akileraartarnejq sammillugu soorlu pingaarluinnartuuvoq ilinniartitaanerit piginnaanerillu eqqarsaatigalugit piginnaasagut nunanut assersuuttakkatsinnut naleqqiullugu ajornerussanngimmata. Ilinniartitaaneq akikilliarneqarsinnaava ilinniartarnejq nunani allani ingerlanneqarpat taava aamma tamanna eqqarsaatitut ilaasariaqarpoq aamma ilanngullugit eqqarsaatigineqartariaqarput ilinniartitsisut sulinerminni avatangiisissaat akissarsiassaallu.

Alla pitsaasutut oqaatigineqarsinnaasooq tassaavoq imigassamik tubanillu eqqussuinerup 2014-mi millisimanera, aamma 2015-mi ingerlaqqissamaarpasissooq, tamanna Kalaallit Nunaanni peqqinnissamut iluaqusiisaaq annertuumik. Aamma nuannaarutissaavoq namminersorlutik oqartussat ingerlatsiviisa ilaat naatsorsuutigisamut naleqqiullugu annikinnerusumik isertitaqarsimammata soorlu Royal Arctic Lineq, taakku akisussaassuseqartuliorput paarlakaajaattuliornissarlugu ujartorlugit. Annertuumik nersortariaqarput. Peqataanilli Demokraatini isornartorsiorpagut suliffeqarfiti amingartooruteqarlutik ingerlasut ukiullu tamarluinnaasa landskarsimit taperneqartartut, ilaatigut taasinnaavarput Great Greenland, sulii annertuumik amingartooruteqartarluni ingerlajuartoq. Qilanarpugut Naalakkersuisut suleqatiginissaannut nunami maani ingerlatseqatigiiffittut ingerlaniaaraanni siunissami suut aalajangiisuusassanersut pillugit.

Isumaqarpugut ineriartorneq aamma ineriartornermut ilapittuutit tunngaviusut marluk pingaartut puigortariaqanngisagut. Pisortat suliffiutaasa arlaanni ineriartornermut ilapittuutaasut pitsaappat allaat tapiisarneput ingerlatiinnartariaqarlugu? Ataatsimut isigalugu sullivik nunamut aningaasartuutaava, taamaassimappat, arlaatigut ineriartornermut immikkut ilapittuutaava? Taamaanngippat, taava ingerlatseqatigiiffiit taakku iluanaarutitik atorlugit tunisassiamik akii appartariaqarpat, nutaamullu aningaasaliillutik imaluunniit amingartooruteqarpat, taava tamatta nalilersortariaqarparput inatsisitigut aningaasarsiornikkullu akisussaassusilimmik iliornerunersoq Namminersorlutik Oqartussat piginnittuuginnarnissaat imaluunniit pineqartunut piginnittuuginnarnissaat.

Peqataanik ajuusaarutigissavarput 2014-mi sanaartukkatigut malunnartumik atuinikipallaartoqarsimammata, qanittukkulli Inatsisartut immikkoortumi "ingerlaavartumik pilersaarusiortarnissaa" akuersissutigimmassuk neriuppugut tamanna pinaviannngitsoq, qinersisoqassagualarpat qinersisoqassanngikkualarpuunniit, immikkoortoq patajaallisarneqaqullugu aamma suliffiit sanaartorerup iluani Kalaallit Nunaannut kiffartuussinerik inuussuteqartut eqqarsaatigalugit.

Taamatut oqaaseqarluta Nunatta Karsiata 2014-imut naatsorsuutaasa akuerineqarnissaat ilalerparput.